

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1902.

Andra Kammaren.

N:o 7.

Tisdagen den 4 februari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades de vid kammarens sammanträden den 27 nästlidne januari förda protokoll.

§ 2.

Upplästes följande till kammaren inkomna läkareintyg:

Lektor Magnus Höjer är på grund af luftrörskatarr tills vidare hindrad att öfvervara Riksdagens förhandlingar.

Stockholm den $\frac{3}{2}$ 1902.

E. G. Johnson.

Med. doktor.

§ 3.

Föredrogos hvar efter annan Kongl. Maj:ts å kammarens bord hvilande propositioner till Riksdagen; och hänvisades dervid till lagutskottet Kongl. Maj:ts propositioner:

med förslag till lag angående ändrad lydelse af §§ 16 och 75 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862; samt

med förslag till lag angående ändrad lydelse af §§ 12 och 41 i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd den 21 mars 1862.

Till statsutskottet öfverlemnades härefter följande propositioner, nemligen:

angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter muraren A. Österbergs från Södertelje hustru Anna Elisabeth Österberg, född Larsdotter;

angående försäljning af en under indragna hospitalshemmanen Bolsbyn n:is 1, 2 och 3 i Upsala län lydande lägenhet;

angående försäljning af vissa till kronoparken Tönnersjöheden i Hallands län hörande inegoområden;

angående upplåtelse af den kronan tillkommande jordegareandel i grufva; samt

angående upplåtelse under eganderätt till Sorsele kommun af viss del utaf ett vid afvittringen inom Sorsele socken till kyrkostad afsatt område.

§ 4.

Vidare föredrogs och hänvisades till Riksdagens särskilda utskott herr *J. H. G. Fredholms* motion, n:o 149.

§ 5.

Interpellation.

Ordet lemnades härefter på begäran till herr Hedin i Stockholm, som yttrade:

Herr talman! Jag har under de sista veckorna och i synnerhet under de sista dagarne från flera och ganska skiljaktiga håll erfarit, hvilken ängslan och oro uppenbarligen bemäktigat sig en, efter hvad jag tror, icke ringa del af den svenska allmänheten — en ängslan och en oro, som jag för min del icke heller har kunnat tillbakavisa. Jag har blifvit föranledd att erinra mig det intryck, jag erfor, när jag för 40 år sedan för första gången läste landshöfding Widmarks namnkunniga embetsberättelse till Kongl. Maj:t, afgifven ett år eller så vid pass, efter det han tillträdtt sitt embete såsom landshöfding i Norrbottens län. Redan då kom den tanken för mig, att detta vore den kanske ömtåligaste eller näst ömtåligaste punkten af Sveriges rike. För nu snart 30 år sedan, då jag väckte en motion angående utländings rätt att besitta jord, skogar och grufvor här i landet, var det och hufvudsakligen tanken på Norrbotten, som motiverade min framställning. Det skadar icke att erinra sig, huru omöjligt det på den tiden var att hos något större antal — utom denna kammare — af dem, som hade att besluta öfver rikets allmänna angelägenheter, vinna öra för den betraktelsen, att det kunde vara en nationel fara att i samma utsträckning som åt landets egna inbyggare upplåta rättighet att besitta fastighet. Då rådde här i hela sin kraft hvad man stundom har plägat beteckna såsom »Manchester-teorien». De, som hylla denna lära, stödja sig på en reciprocitet, som icke kan vara en *verklig* reciprocitet, när det gäller förhållandet mellan ett stort land och ett litet land. Det är ett missbruk af ord eller ett missförstånd af sak, om man säger, att det kan finnas en verklig reciprocitet i afseende å drifvandet af näring mellan ett land sådant som England och vårt land. Det förra landet har nemligen en stor kapitalstyrka, som här saknas, och en verldsbeherskande sjömacht att peka på, derest motstånd skulle göras mot utsträckningen af beviljade rättigheter öfver den gräns, som genom traktater kan hafva utstakats. Reciprociteten är ett vackert ord, men den är omöjlig i verkligheten mellan ett litet land såsom vårt och ett stort såsom England.

Detta gäller för öfrigt icke blott om England, hvilket land jag tog såsom ett exempel, enär denna vackra lära har sitt upphof och sitt namn derifrån. Det gäller om alla de öfriga stora makterna.

Nu hafva väl åsigterna hos större delen af den svenska allmänheten blifvit något annorlunda, än de voro på 70-talet och ännu på 80-talet. Det är sannolikt, att många nu hafva frångått den teori, som då gjorde det för dem till ett bevis på en civiliserad uppfattning af saker och ting, att man icke gjorde något motstånd mot att jemnställa utländingar i afseende å rättigheter här i landet med landets egna inbyggare.

Jag tror, att förändringen i åskådningssätt går ganska djupt ned.

Emellertid lida vi under följderna af det, som man gjorde, och det, som man underlät att göra på den tid, då ett annat åskådningssätt rådde. Här se vi i dessa dagar, huru svenska statens namn och anseende släpas omkring öfver världen, såsom ett föremål för åtlöje, under egiden af en grufspekulants namn och underliga affärer, och med förbittringen öfver det åtlöje, som kastas öfver det svenska namnet, följer också fruktan för, att något värre än åtlöje blifver straffet för det sätt, hvarpå vi handskats med landets tillgångar. Det är den fruktan, den ängslan och oro, åt hvilken så många under den sista tiden gifvit uttryck; och det är med anledning af deras och min oro, som jag anhåller att få till herr statsrådet och chefen för civildepartementet framställa följande frågor:

Ar det möjligt att genom aftal, som kunna erhålla lagligt bindande giltighet utan Kongl. Maj:ts och Riksdagens samtycke, större eller mindre del af malmfälten i Norrbotten öfvergår i främmande undersåtars ego?

Eller finnes lagligt och fullt verksamt medel att förekomma sådan olycka, och är det herr statsrådets åsigt, att såsom ett sådant medel ingalunda kan betraktas lagstadgandet, att utlänning ej utan Kongl. Maj:ts tillstånd må idka grufdrift här i landet?

Anser sig Kongl. Maj:t kunna under alla förhållanden, hvilken stats undersåtar än komme att förvärfva malmfält i Norrbotten, med behörig verkan använda sin förbuds rätt?

Derest Kongl. Maj:t icke eger tillräckliga medel att förekomma den angifna eventualiteten, är det då Konungens rådgifvares afsigt att tillstyrka Kongl. Maj:t att begära Riksdagens medverkan?

Och är det herr statsrådets och öfrige rådgifvares afsigt att tillstyrka Kongl. Maj:ts ingripande så tidigt, att, om genom svensk mans förfarande utländingar förmås att inlåta sig i ett företag, som mot ett oomtvisteligen lagligt veto från svenska statens sida ej kan vinna sin fullbordan, förhandlingar och öfverenskommelser härom ej må hafva så långt fortskridit, att det, trots det att svenska statens formella rätt är ostridig, kan blifva med stor svårighet förenadt att upprätthålla den och vägra en eftergift, som innebure uppenbar fara?

Ifrågavarande framställning blef på begäran bordlagd.

§ 6.

Herr *E. O. V. Wavrinsky* aflemnade en motion, n:o 150, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående befordringarne inom hären och flottan.

Denna motion blef på begäran bordlagd.

§ 7.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *P. Olsson* i Fläsbro under 6 dagar från och med morgondagen.

§ 8.

Till bordläggning anmäldes följande inkomna ärenden:

statsutskottets memorial:

n:o 13, med anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf herr *A. F. Liljeholm* väckt motion;

n:o 14, med anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf herrar *F. Berg* i Stockholm och *E. Hammarlund* väckt motion;

n:o 15, med anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf herr *A. Petersson* i Påboda m. fl. väckt motion; och

n:o 16, med anledning af remiss från kamrarne af motioner angående inrättande af statslotteri; samt

lagutskottets memorial n:o 2, i anledning af Andra Kammarens remiss af herr *Sjövals* motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående förslag till en saccharinlag.

§ 9.

Justerades protokollsutdrag, hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 2,55 e. m.

In fidem

Herman Palmgren.

Onsdagen den 5 februari.Kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 29 nästlidne januari.

§ 2.

Herr statsrådet m. m. *K. H. L. Hammarskjöld* öfverlemnade Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen:

med förslag till lag om ändring i vissa delar af rättegångsbalken m. m.; och

med förslag till lag angående verkställighet i vissa fall af straff, ådömdt genom icke laga kraft egande utslag.

Ifrågavarande propositioner blefvo på begäran bordlagda.

§ 3.

Å föredragningslistan fans först upptagen herr *A. Hedins* i Stockholm anhållan att till herr statsrådet och chefen för civildepartementet få framställa spörsmål.

Sedan herr talmannen låtit uppläsa berörda, skriftligen affattade spörsmål, begärdes ordet af herr Hedin i Stockholm, som yttrade:

Herr talman! Då de ämnen, som beröras i denna interpellation, icke kunna sägas i alldeles öfvervägande grad vidkomma chefen för ett visst departement, så skall jag anhålla, att min interpellation må få anses vara rigtad till herr statsministern, och att jag får, i öfverensstämmelse med denna anhållan, ändra ett par uttryck i densamma. Denna ändring skulle blott bestå deri, att uttrycket statsråd utbytes mot uttrycket statsminister. I öfrigt får jag anhålla, att kammaren måtte lemna sitt bifall till framställande af min interpellation.

Vidare anfördes ej. Kammaren lemnade herr Hedin i Stockholm tillstånd att till hans excellens herr statsministern framställa ifrågavarande spörsmål.

§ 4.

Föredrogs herr *E. O. V. Wavrinskys* å kammarens bord hvilande motion, n:o 150.

Derefter yttrade motionären herr Wavrinsky: Herr talman! Mine herrar! Då min motion n:o 4, som afhandlade samma ämne som den nu föreliggande, nemligen grunderna för befordringar inom armén och flottan, remitterades till lagutskottet, hade en högt ärad ledamot, representanten för Sköfde m. fl. städer, friherre Ericson, ett anförande, i hvilket han rigtade graverande anmärkningar mot de uppgifter om befordringarna inom tredje arméfördelningen, som jag lemnat. Jag har i min nu föreliggande motion uteslutit det stycke, som han refererade; detta har skett af grannlagenhets-skäl, men icke därför, att jag finner de vidhållna uppgifterna vara origtiga.

Den uppgift, jag lemnade, gick ut på, att under år 1898 på kortare tid än tre månader icke mindre än tre befordringar egt rum på kongl. Vestgöta regemente. Friherre Ericson invände, att två af de befordringarne voro följder deraf, att öfverstelöjtnanten på regementet afgått; det var sålunda blott *en vakans*, som fylts. Men å andra sidan var det väl alldeles riktigt att säga, då en succession egt rum på samma regemente, då en major blifvit öfverstelöjtnant och en kapten blifvit major, att det var två befordringar, som egt rum. Hade en major ryckt upp till öfverstelöjtnant och en kapten tagits till major från ett annat regemente, hade det naturligtvis varit två befordringar. Hade en öfverstelöjtnant från ett annat regemente transporterats till Vestgöta regemente, hade på det förra regementet en längre rad af befordringar kunnat blifva följden. Men då Vestgöta regemente var det regemente inom fördelningen, som hade den bästa befordringsturen, gälde således min kritik, att inom fördelningen den uppgift, som man tillagt fördelningscheferna — nemligen att utjemna den olika befordringsturen inom fördelningen — i så fall icke blifvit tillgodosedd.

Derjemte anmärkte friherre Ericson, att, hvad den tredje befordringen vidkomme, den hade skett i afsigt att gynna ett regemente, som befann sig i dålig befordringstur, nemligen Vermlands. Man hade träffat den öfverenskommelsen, att den kapten, som transporterades från Vestgöta till Vermlands regemente, skulle der qvarstå endast en kortare tid och återgå till Vestgöta regemente, då den unge kapten, som ännu ej blifvit kompanichef, kunde på Vermlands regemente befordras till major. Ja, derom kunde jag icke ha någon kännedom, ty derom kan man ej läsa i rangrullan; den anmärkningen träffar då icke min uppgift, att verkliga en befordran skett, ty ostridigt är, att denne kapten på Vestgöta regemente befordrats. Men jag tror mig förstå, att friherre Ericson menade, att anmärkningen skulle varit rigtad mot någon uraktlåten-

het äfven härvidlag från hans sida att gynna det i sämre befordringstur varande regementet.

Jag vidrörde ju denna fråga i mitt anförande under härordningsdebatten, men dervid lemnade jag en delvis origtig uppgift. Jag hade fått den af en gammal militär på stat, sådana uppgifter hade för öfrigt ingått till mig från olika fördelningar; jag använde den berörda uppgiften från tredje arméfördelningen — och jag pointerade det särskildt — *derför att denna fördelnings högt aktade chef var här närvarande och kunde lemna rättelse, om sådan behöfdes.* Emellertid är förhållandet det, att jag i min *motion* alldeles icke upptagit denna sida af saken, utan jag förklarar tvärtom uttryckligen, att den uppgiften — att utjemna turen vid befordran till och inom regementsofficersgraderna, vid hvilkas besättande ju endast skicklighet och förtjenst böra vara afgörande — är främmande för syftet med denna min framställning. Således har jag icke i min *motion* uttalat en sådan mening, som friherre Ericson tycks vilja tillägga mig. Men, som sagdt, i mitt anförande under härordningsdebatten gjorde jag det, men jag begick då ett misstag, som friherre Ericson då icke var i tillfälle att rätta. Det gälde då fyra befordringar, om hvilka jag förut nämnt. Friherre Ericson var icke närvarande för tillfället, men några dagar efteråt fick jag af honom en tillrättavisning derför; och jag kan icke underlåta att säga, att jag kände mig sårad af denna tillrättavisning, både af den form och den ton, som dervid användes; jag sökte att med friherre Ericson debattera den *sakfråga*, som det gälde, nemligen huruvida befordringssystemet inom armén och flottan vore lämpligt; och jag sökte då anföra samma motiv för ändrade grunder härutinnan som dem, jag nu i min *motion* anført. Då var friherre Ericson alldeles icke öfvertygad om, att något annat borde göras, och tycktes finna det vara bra som det var. Men det synes nu af hans anförande vid remissen af min *motion*, att han hyser sympatier för de idéer, som jag upptagit. Och dermed är jag tillfredsstäld och fullt försonad med hvad som förut förefallit. Jag är så mycket mer glad deröfver, som jag sålunda får påräkna understöd från ett mycket inflytelserikt håll, och finner, att friherre Ericson i denna fråga intager en avancerad ståndpunkt. Att friherre Ericson dervidlag visat sig så framsynt, vittnar, liksom så mycket annat, om, att den höga aktning, han åtnjuter både som medborgare och militär, är välgrundad.

Jag har med dessa ord blott velat säga, att, om jag i fråga om de fyra befordringar, som jag första gången omnämnde, begått något misstag, det bör vara alldeles öfverflödigt att försäkra, att det samma varit ofrivilligt. Men i min *motion* har jag ej heller upprepat något, som jag finner kunna träffas af friherre Ericsons anmärkning.

Ifrågavarande *motion* hänvisades derefter till behandling af kammarens tillfälliga utskott n:o 4.

§ 5.

Till afgörande förelåg statsutskottets memorial n:o 13, med anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf herr *A. F. Liljeholm* väckt motion, n:o 55, i hvilket memorial utskottet hemställt, att herr Liljeholms berörda motion, som till utskottet öfverlemnats, finge till Andra Kammaren återlemnas.

Sedan utskottets hemställan blifvit uppläst, yttrade:

Herr talmannen: Jag anser mig böra för kammaren meddela, att, när detta ärende förevar i talmanskonferensen, meningarne voro mycket delade mellan dem, som ville vidhålla motionens remitterande till statsutskottet, och dem, som ville till kammaren återlemlna motionen i och för densammas öfverlemnande till tillfälligt utskott.

Härefter anförde:

Herr von Friesen: Då diskussionen icke blifvit förklarad afslutad, må det kanske tillåtas mig att yttra några ord i denna fråga.

Jag vill icke envist urgera den uppfattningen, som inom statsutskottet gjort sig gällande, att denna motion icke hör till statsutskottets behandling; men jag anser mig böra omförmåla de skäl, som föranledt utskottet till den åtgärd, som detsamma här vidtagit. Jag kan med hänsyn till min ställning till frågan om dylika motioners hänvisande till statsutskottet eller tillfälligt utskott återropa ett anförande, som min ärade vän till venster, herr Hammarlund, hade vid 1898 års riksdag. Han framhöll då många synpunkter, som i denna fråga vore att taga i betraktande. Hvad nu särskildt denna motion beträffar, så handlar den väsentligen om seminarie-lärarynes kompetens. Motionären anser, att seminarieläraryne böra ha högre kompetens, än de för närvarande ha, och att de på den grunden äfven böra ha högre löneförmåner, än de för närvarande ha. Vid en undersökning af denna motion blir således i första rummet frågan den, huruvida seminarie-lärarynes nuvarande kompetens är tillräcklig eller ej. Detta är åter en utredning, som synes statsutskottet ej tillhöra dess behandling; och detta var anledningen till, att utskottet i denna punkt gjort den framställning, som här föreligger.

Herr vice talmannen Swartling: Det kan synas föreligga skäl, som tala för, att denna motion bör behandlas af tillfälligt utskott; men dervid är äfven att lägga märke till en annan omständighet, nemligen att den praxis utbildat sig, att, om en motions innebörd syftar derhän, att den slutligen kan komma att medföra en utgift för staten — och detta är utan tvifvel fallet här — en sådan motion hänvisas till statsutskottet.

Det är på den grunden, som jag yrkar, att utskottets föreliggande hemställan ej måtte af kammaren bifallas.

Herr von Friesen: Herr talman! Den synpunkt, som nu herr vice talmannen vidrörde, gjorde sig äfven gällande vid 1898 års riksdag. Men då uppvisades det, att sådana motioner, hvilka kunnat leda till en statsutgift, mångfaldiga gånger blifvit hänvisade till tillfälligt utskott. Och vid samma 1898 års riksdag hänvisades två motioner på den grund, att de kunde leda till en statsutgift, till statsutskottet; men två andra motioner, som äfven kunde leda till en statsutgift, blefvo hänvisade till tillfälligt utskott. Man sökte visserligen göra den skilnaden, att i den ena motionen det var omnämndt ett bestämdt anslag — det begärdes 100 kr. till hvarje småskolelärarinna — och att man därför borde hänvisa densamma till statsutskottet. Vill man äfven tillämpa samma grundsats här, kan man ju göra det, men då är att märka, att i denna motion ej något bestämdt belopp finnes angifvet.

Herr Elowson: Herr talman! Mine herrar! Jag ber att få ansluta mig till den meningen, att denna motion bör återkomma till kammaren, som sedermera torde öfverlemna densamma till tillfälligt utskott. Jag kan för min del ej acceptera den åsigten, att ett förslag, som möjligen i en framtid kan leda till en statsutgift, därför skall remitteras till statsutskottet. Till statsutskottet böra väl i främsta rummet remitteras sådana motioner, som afse en utgift för det närvarande, och detta lär man väl ej kunna påstå vara förhållandet med den af herr Liljeholm väckta motionen. Det synes därför, som om de skäl, som bestämt statsutskottet att återlemna motionen, voro de mest tungt vägande.

Herr talman! Jag ber därför att få yrka bifall till statsutskottets hemställan.

Öfverläggningen var härmed afslutad. Efter af herr talmannen framställda propositioner godkände kammaren utskottets hemställan och beslöt att öfverlemna ifrågavarande motion till behandling af tillfälligt utskott; och skulle motionen enligt kammarens nu jemväl fattade beslut hänvisas till kammarens tillfälliga utskott n:o 1.

§ 6.

Härefter föredrogs statsutskottets memorial n:o 14, med anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf herrar *F. Berg* i Stockholm och *E. Hammarlund* väckt motion, n:o 90, i hvilket memorial utskottet hemställt, att berörda motion, som till utskottet öfverlemnats, finge till Andra Kammaren återlemnas.

Dervid yttrade:

Herr talmannen: Jag ber att för kammaren få nämna, att vid öfverläggning rörande detta memorial inom talmanskonferensen

meningarne voro delade mellan vidhållande af motionens remiss till statsutskottet och dess öfverlemnande till behandling af tillfälligt utskott.

Herr von Friesen: Äfven vid denna punkt ber jag att, utan att göra något yrkande, få anföra de skäl, som föranledt statsutskottet att göra den hemställan, som vi återfinna i detta memorial. Motionärernas första fråga är, *hurvida* statsbidrag skola lemnas till ifrågavarande bibliotek. Detta förutsätter en undersökning af dessa biblioteks nuvarande tillstånd, deras uppgift o. s. v., hvilket icke är, såvidt statsutskottet kunnat finna, en fråga, som är föremål för utskottets behandling. Endast om den frågan besvaras jakande, om dessa bibliotek äro af den beskaffenhet och hafva den uppgift, att de böra erhålla statsbidrag, endast då — och först då — skulle frågan komma till statsutskottet, enligt den uppfattning, som der gjort sig gällande.

Vidare anfördes ej. Sedan herr talmannen i ämnet framställt propositioner, beslöt kammaren att med godkännande af utskottets hemställan hänvisa förevarande motion till tillfälligt utskotts behandling; och skulle motionen i sådant afseende öfverlemnas till kammarens tillfälliga utskott n:o 1.

§ 7.

Till afgörande förelåg vidare statsutskottets memorial n:o 15, med anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf herr *A. Petersson* i Påboda *m. fl.* väckt motion, n:o 104.

Efter föredragning af utskottets i berörda memorial gjorda hemställan, att ifrågavarande motion, som till utskottet öfverlemnats, finge till Andra Kammaren återlemnas, yttrade:

Herr talmannen: Med tillkännagifvande, att meningarna inom talmanskonferensen enstämmigt varit för att godkänna statsutskottets ifrågavarande åtgärd, hemställer jag, att kammaren ville hänvisa denna motion till behandling af tillfälligt utskott.

Med godkännande af utskottets hemställan beslöt kammaren att öfverlemnas förevarande motion till kammarens tillfälliga utskott n:o 2.

§ 8.

Å föredragningslistan fans härefter upptaget statsutskottets memorial n:o 16, med anledning af remiss från kamrarna af motioner angående inrättande af statslotteri.

Punkten a.

Lades till handlingarna.

Under *punkten b* hemstälde utskottet, att herr *A. Thylanders m. fl.* motion, n:o 56, och herr *O. F. Trapps* motion, n:o 84, hvilka motioner till utskottet öfverlemnats, finge till Andra Kammaren återlemnas.

Efter föredragning af punkten yttrade:

Herr talmannen: Med tillkännagifvande, att meningarna inom talmanskonferensen enstämmigt varit för att godkänna statsutskottets ifrågasvarande framställning, får jag hemställa, att kammaren ville hänvisa förevarande, inom denna kammare väckta motioner till behandling af tillfälligt utskott.

Kammaren godkände utskottets ofvannämnda hemställan och beslöt, att ifrågasvarande, inom Andra Kammaren väckta motioner skulle öfverlemnas till kammarens tillfälliga utskott n:o 3.

§ 9.

Slutligen föredrogs lagutskottets memorial n:o 2, i anledning af Andra Kammarens remiss af herr *Sjövals* motion, n:o 144, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående förslag till en saccharinlag, i hvilket memorial utskottet anmält, att utskottet af anförda skäl föranlättes att till kammaren återlemna ifrågasvarande motion.

Herr talmannen yttrade härvid: Då meningarna inom talmanskonferensen varit enstämmigt för att godkänna den af lagutskottet gjorda anmälan, får jag hemställa, att kammaren ville hänskjuta motionen till behandling af tillfälligt utskott.

Med bifall till herr talmannens nämnda hemställan beslöt kammaren att öfverlemna förevarande motion till kammarens tillfälliga utskott n:o 2.

§ 10.

För motions afgifvande hade anmält sig herr *H. F. A. E. Pantzarhielm*, hvilken nu aflemnade en motion, n:o 151, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående åtgärder i fråga om importen af och rörelsen med artificiella sötämnen.

Denna motion blef på begäran bordlagd.

§ 11.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr *S. J. Boëthius* under nio dagar från och med den 6 innevarande februari samt herr *A. Petri* under tio dagar från och med samma dag.

§ 12.

Till bordläggning anmäldes lagutskottets utlåtande n:o 3, i anledning af väckt motion om ändrad lydelse af 15, 18, 19 och 33 §§ i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm.

§ 13.

Justerades protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 2,6 e. m.

In fidem

Herman Palmgren.